

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg
1240 København K
FVM 478

København, den 21. december 2007

Folketinget har den 6. december 2007 anmodet om min besvarelse af følgende spørgsmål Ad EUU alm. del:

Spørgsmål nr. 4

”Der ønskes et skøn over effekten ved fuld gennemførelse i 2013 af det såkaldte sundhedstjek af EU’s landbrugsstøtte, som landbrugskommissær Mariann Fischer Boel har foreslået: Hvor meget vil den samlede landbrugsstøtte blive reduceret; hvor meget vil den landbrugsstøtte, der udbetales direkte til landmænd m.fl. blive reduceret; hvor meget vil den indirekte støtte i form af alt for høje fødevarerpriser blive reduceret; og hvor mange procent af dels den direkte, dels den samlede – som opgjort af OECD – landbrugsstøtte udgør disse reduktioner?”

Svar

Ad 1. Hvor meget vil den samlede landbrugsstøtte blive reduceret?

Jeg kan indledningsvist oplyse, at forhandlinger vedr. Kommissionens meddelelse om sundhedstjekket af EU’s landbrugspolitik først netop er påbegyndt. Der har derfor endnu ikke været anledning til at drøfte Kommissionens meddelelse mere indgående. Hertil kommer, at meddelelsen beskriver Kommissionens tanker i generelle vendinger. Konkrete juridiske forslag forventes i maj 2008.

Ifølge Kommissionens oplæg er der ikke lagt op til, at det samlede EU budget skal reduceres i 2013 som følge af sundhedstjekket.

Ad 2. Hvor meget vil den landbrugsstøtte, der udbetales direkte til landmænd m.fl. blive reduceret?

I sundhedstjekket kan forventes at indgå flere initiativer i forhold til reduktion af den direkte støtte til landmænd.

Art. 69

Ved at ændre artikel 69 i forordning (EF) nr.1782/2003 vil der blive skabt en mulighed for at tilbageholde støttebeløb på op til 10% af den direkte støtte, som vil blive udbetalt på anden vis inden for søjle I.

Obligatorisk modulation

Kommissionen foreslår, at den nuværende obligatoriske modulation på 5 % forhøjes med 2 pct. om året i regnskabsårene 2010-2013 (dvs. til i alt 13 pct. i 2013). De nye

medlemslande er ikke underlagt modulationsforpligtelsen før efter 2013. (Bulgarien og Rumænien efter 2016).

Udbetalinger til direkte støtte vil med forslaget således blive beskåret med yderligere 8 % i 2013. I den forbindelse skal dog oplyses, at udbetalinger op til 5.000 Euro (ca. 37.000 kr.) til den enkelte landmand friholdes fra modulation¹. Konsekvensen af den øgede modulation på 13 % afhænger derfor i høj grad af strukturudviklingen i EU-landene i perioden 2007- 2013. Et foreløbigt skøn baseret på en analyse af de direkte støtteudbetalinger (2005-tal) i EU-15 viser, at en 13 % modulation reelt medfører en reduktion af de direkte støtteudbetalinger på 8,6 %.

Øvre støtteloft

Konsekvensen i 2013 af et øvre støtteloft som beskrevet i Kommissionens meddelelse, afhænger i høj grad af strukturudviklingen i EU-landene i perioden 2007- 2013. Beregninger foretaget på baggrund af produktionsåret 2004 i EU-15 viser, at et støtteloft for udbetalinger ville medføre en reduktion af de direkte støtteudbetalinger på 1,7 %.

Ad 3. Hvor meget vil den indirekte støtte i form af alt for høje fødevarerpriser blive reduceret; og hvor mange procent af dels den direkte, dels den samlede – som opgjort af OECD – landbrugsstøtte udgør disse reduktioner ?

EU's interne priser har traditionelt været understøttet af de klassiske støttemekanismer. Disse er løbende blevet reformeret i mere markedsorienteret retning.

Kommissionen vurderer, at det globaliserede marked og et EU på 27 medlemslande gør det nødvendigt at se på ”de resterende instrumenter fra den ”gamle” fælles landbrugspolitik (fx kvoter, intervention, prisstøtte og eksportrestitutions), især på baggrund af de aktuelle markedsudsigter på mellemlang sigt, som er særligt favorable for korn og mejeriprodukter.”

Det er endnu for tidligt at vurdere konsekvenserne heraf.

Efter min opfattelse er der ingen automatik, der tilsiger, at en afvikling af EU's landbrugsstøtte vil medføre entydigt højere eller lavere priser. På et fuldt liberaliseret marked vil man kunne se øgede prisfluktuationer, men samtidig vil der være en øget konkurrence.

Der er gennemført 3 reformer fra 1993 og til 2003, som har medført reduktioner af prisniveauet for korn, oksekød og mælk, og dette er kommet forbrugerne til gode. Det er dog vanskeligt at sætte konkrete tal på, f.eks. fordi den seneste markedsudvikling i 2007 har medført prisstigninger, som ikke er forårsaget af den fælles landbrugspolitik.

I den givne markedssituation med høje priser formodes betydningen af en afskaffelse af markedsinstrumenterne, alt andet lige at blive mindre betydningsfuld.

¹ Rent teknisk sker friholdelsen ved at det tilbageholdte beløb for udbetalinger under eller op til 5.000 € tilbagebetales til alle landmænd i form af en særlig tillægsstøtte. Den samlede tillægsstøtte kan ikke overskride et nærmere fastsat budgetloft.